

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

„Bylinky všemi smysly“

„SÍŤOVÁNÍ EKOCENTER V REGIONU EUREGIO EGRENSIS“

Projekt 227

Vytvořeno v rámci projektu dotovaného z Programu přeshraniční spolupráce Česká republika
– Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020

Evropská unie
Evropský fond
pro regionální rozvoj

Cíl EÚS
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014-2020

OBSAH

Úvod	3
Místo realizace.....	4
Zahájení programu a pokyny pro lektora.....	5
Úvodní slovo lektora – časový fond cca 30 – 45 min.....	5
Popis jednotlivých stanovišť a návod na plnění pracovních listů	7
Stanoviště č. 1 – Vyzkoušej si práci voňavkářů aneb poškádli svůj čich.....	7
Stanoviště č. 2 – Staň se degustátorem a poznej, co dali do limonády aneb prověř svoje chuťové buňky	8
Stanoviště č. 3 – Kouzelná moc bylinek aneb bylinky léčí	10
Stanoviště č. 4 – S bylinkami do kuchyně - staň se kulinářem aneb koukni, přivoň, ochutnej	11
Stanoviště č. 5 - Staň se lékárníkem nebo babkou bylinkářkou.....	12
Výsledky jednotlivých úkolů	15
Stanoviště č. 1 – Vyzkoušej si práci voňavkářů aneb poškádli svůj čich.....	15
Stanoviště č. 2 – Staň se degustátorem a poznej, co dali do limonády aneb prověř svoje chuťové buňky	15
Stanoviště č. 3 – Kouzelná moc bylinek aneb bylinky léčí	15
Stanoviště č. 4 – S bylinkami do kuchyně - staň se kulinářem aneb koukni, přivoň, ochutnej	15
Stanoviště č. 5 – Staň se lékárníkem nebo babkou bylinkářkou	16
Hodnocení výsledku bodového zisku týmů.....	16
Základní informace na pracovní list.....	16

ÚVOD

V rámci tohoto environmentálního programu se žáci naučí vnímat rostliny všemi lidskými smysly, proniknou do kouzelného světa bylinek a jejich léčivých účinků a odhalí skrytý význam jednotlivých vlastností.

Vzdělávací program je určen pro skupinu cca 50 žáků základních škol. Program je dvoujazyčný a je sestaven tak, aby jej bylo možné realizovat s českou, německou i česko-německou skupinou dětí.

Zábavnou a interaktivní formou si děti vyzkouší roli badatelů, alchymistů, babek bylinkářek, botaniků, ekologů, kuchařů i degustátorů a zároveň budou mít v kombinovaných skupinách šanci si procvičit jazykové dovednosti. Velký důraz je kladen na týmovou spolupráci a nácvik týmového vedení, prezentačních dovedností a respektování rolí v týmech.

Předmětný program reflektuje Školní vzdělávací plány a jejich průřezová témata a využívá metody zážitkové pedagogiky.

Realizace tohoto vzdělávacího programu nevyžaduje speciální vybavení ani pomůcky. Je založena na použití dostupného biologického materiálu, který je v ideálním případě používán čerstvý, ale je umožněna i zimní varianta za použití sušených bylinek.

Děti budou vybaveny pracovními listy se základními pokyny a informace pro samostatnou práci v týmech, tak aby nebylo nutné zajišťovat větší počet lektorů. Lektor bude mít funkci pouze koordinační a po sdělení základních pravidel a obsahu programu bude v průběhu pouze dohlížet na práci jednotlivých skupin a následně zorganizuje vyhlášení správných výsledků a vyhodnocení programu.

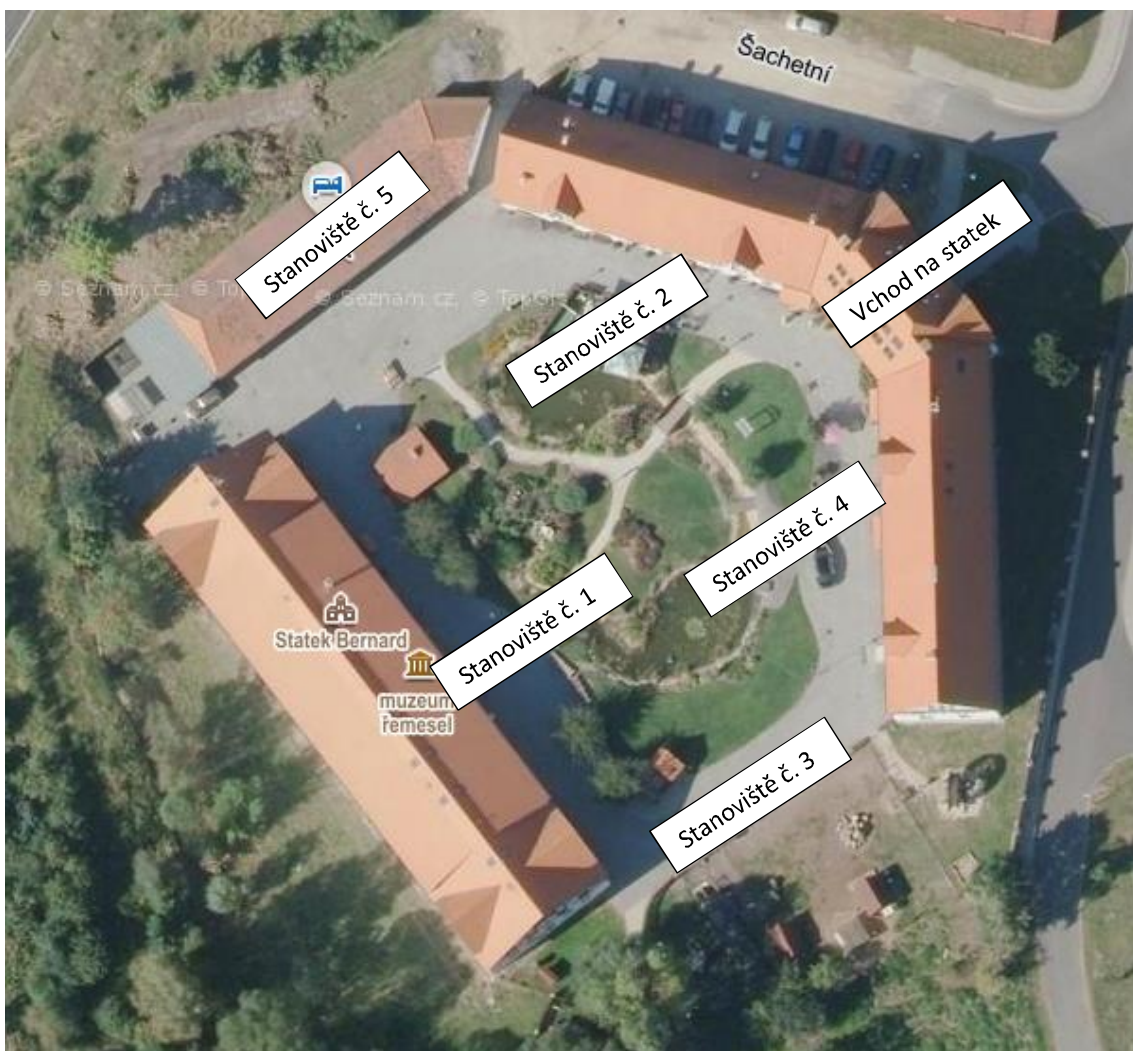
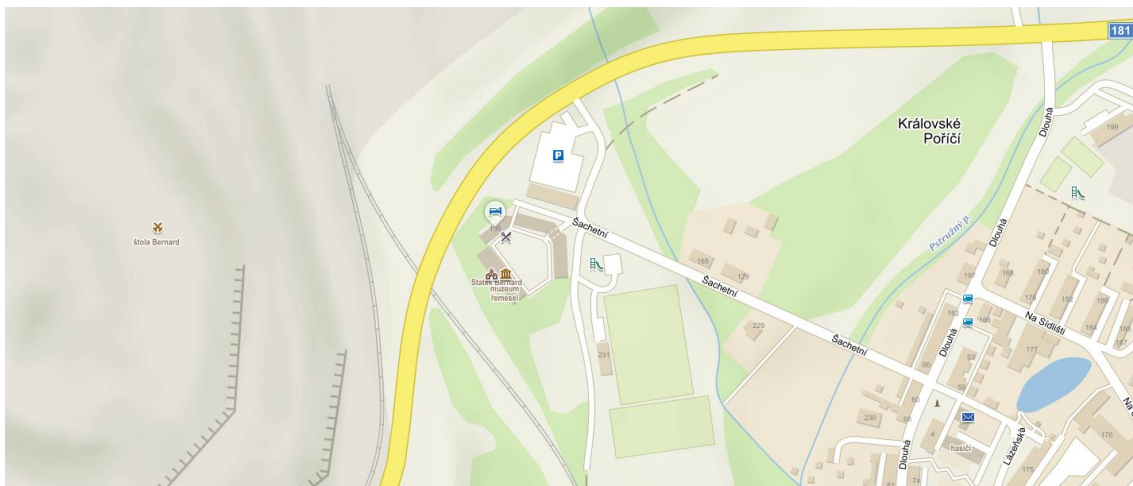
Díky promyšlenému rozmístění jednotlivých stanovišť, která jsou očíslovaná, ale nejsou umístěna vedle sebe, si děti procvičí i orientaci v mapkách a v novém prostoru s řadou záchytných bodů.

Tento vzdělávací program není založen na co nejrychlejším zvládnutí jednotlivých úkolů, ale naopak dává dětem čas a prostor, co nejvíce nasát atmosféru klidného prostředí statku, zpomalit čas a soustředit se na jemnou práci a detail.

Cílem programu je nejen pouhé rozšíření znalostí v oblasti botaniky, ale také rozvoj schopností komunikace a spolupráce i uvědomění si, do kolika oblastí života bylinky a rostliny promlouvají, kde všude se již po staletí používají a jaký je jejich význam.

MÍSTO REALIZACE

Celý ekoprogram se bude odehrávat na nádvoří statku Bernard (viz mapka).

Mapku umístit [na pracovní list](#).

ZAHÁJENÍ PROGRAMU A POKYNY PRO LEKTORA

Úvodní slovo lektora – časový fond cca 30 – 45 min

- 1) **Lektor zajistí pozornost celé skupiny a na úvod seznámí žáky s filozofií programu a jeho jednotlivými body.** Lektor zdůrazní, že se nejedná o soutěž na čas, bude žáky nabádat na soustředěnou práci a ujistí je, že na splnění každého stanoviště budou mít dostatek času. Na každé stanoviště je dán časový prostor 30 min.
- 2) **Rozdělí celou skupinu do 5 menších skupinek** po 10 dětech
 - a. V případě jednojazyčné varianty – bude každá skupina tvořena 10 dětmi
 - b. V případě dvoujazyčné varianty – bude v každé skupině 5 dětí z České republiky a 5 dětí z Německé spolkové republiky
- 3) **Vysvětlí dětem, že si v každé skupině každý člen vylosuje jeden lísteček** a podívá se na **barvu puntíku na lístečku**
- 4) **Rozšířuje dětem role** dle jednotlivých barevných puntíků
 - a. **Červená barva – vedoucí týmu** – v každé skupině budou dva červené lístečky (v případě dvoujazyčné varianty bude jeden vedoucí v české 5-ti členné skupině a jeden vedoucí v německé 5-ti členné části skupiny)
 - b. **Modrá barva – mluvčí a zapisovatel týmu** - v každé skupině budou dva modré lístečky (v případě dvoujazyčné varianty bude jeden mluvčí v české 5-ti členné skupině a jeden mluvčí v německé 5-ti členné části skupiny)
 - c. **Zelená barva – realizační člen týmu** - v každé skupině bude šest zelených lístečků (v případě dvoujazyčné varianty budou tři realizační členové v české 5-ti členné skupině a tři realizační členové v německé 5-ti členné části skupiny)
- 5) **Vysvětlí dětem funkce jednotlivých rolí** – lektor dbá na to, aby u každé jednotlivé funkce zdůraznil její důležitost v týmu a vyzdvihl její výjimečné postavení a nepostradatelnost v týmu - stručně budou jejich funkce popsány i na pracovních listech
 - a. **Vedoucí týmu**
 - i. v případě pouze jednojazyčné varianty – oba vedoucí si zahrají „kámen, nůžky, papír“ a vítěz si jako první vybere mluvčího a tři členy svého týmu (ve výběru realizačních členů se oba vedoucí střídají)
 - ii. v případě dvoujazyčné varianty je rozdělení týmů již dané dle státní příslušnosti
 - iii. vedoucí má právo v případě dvoujazyčné varianty umožnit výměnu role mluvčího za jiného člena realizačního týmu, pokud se na tom všichni členové shodnou
 - iv. vedoucí řídí celý tým – dohlíží na zapojení všech ostatních členů, organizuje v případě potřeby práci týmu, vyhodnocuje výsledky a v případě nejasnosti řešení mezi realizačními členy týmu rozhodne o konečném výsledku
 - v. po prezentaci a porovnání výsledků, které provedou mluvčí skupiny, v případě nerovnosti výsledků zkusí obě části skupiny dojít k jednomu výsledku (diskuzi provádí mluvčí týmu, ale řídí ji vedoucí týmu, který komunikuje s realizačními členy svého týmu a předává informace mluvčímu a v případě neřízené debaty má vedoucí právo zasáhnout, umlčet realizační členy týmu a rozhodnout o výsledném stanovisku své části skupiny)
 - vi. **výjimečnost role** spočívá v řízení týmu a v rozhodujícím právu při nesrovnalostech

b. Mluvčí týmu

- i. V průběhu programu je jeho hlavní funkcí zapisovat do pracovního listu výsledky, ke kterým dospěje jeho 5-ti členná část týmu
- ii. Po splnění všech úkolů mluvčí odprezentuje a zkonzultuje výsledky svého 5-ti členného týmu s druhou částí skupiny, probere s nimi, jak k výsledkům došli
- iii. V případě odlišných výsledků se snaží dle pokynů vedoucího týmu dospět k jednotnému výsledku s druhou částí skupiny
- iv. **výjimečnost role** spočívá v dovednosti správně prezentovat výsledky celé skupiny a v možnosti komunikovat s druhou částí skupiny, právě oni jsou důležitými prostředníky v procesu sdělování informací mezi realizačními členy týmu, vedoucím tým a druhou částí skupiny

c. Realizační člen týmu

- i. Provádí jednotlivé úkony dle pokynů vedoucího týmu a dle pokynů na pracovních listech
 - ii. Jedná se o výkonnou složku týmu, která provádí praktické části pokusů a úkolů
 - iii. Společně sdělují dosažené výsledky a zjištěné informace vedoucímu a mluvčímu týmu
 - iv. **výjimečnost role** spočívá v odpovědnosti za provádění a přímou realizaci jednotlivých úkolů, na realizačních členech je provádění jednotlivých činností a oni zajišťují konkrétní získání výsledků
- 6) Lektor seznámí žáky s umístěním jednotlivých stanovišť a určí každé skupině, na kterém stanovišti bude začínat. Vysvětlí dětem, že stanoviště nejsou vždy vedle sebe a že se při přesouvání musí orientovat podle přiložené mapky.
 - 7) Informuje žáky o časovém prostoru pro absolvování jednotlivých stanovišť. Na absolvování každého stanoviště mají žáci 30 min. Po 15 min budou upozorněni na polovinu času pro splnění úkolu.
 - 8) Lektor instruuje žáky, že potřebné vybavení má každá skupina na stanovišti a potřebné pokyny má napsané v pracovním listu.
 - 9) Lektor zdůrazní žákům, že si mají vše nejdříve pečlivě pročíst a pak teprve začít pracovat.
 - 10) V další fázi bude lektor pouze průběžně dohlížet na hladký průběh přesunu jednotlivých skupin mezi stanovišti a v případě potřeby zodpoví organizační dotazy žáků a bude hlídat časový rámeček plnění programu.
 - 11) Lektor hlásí žákům uplynutí poloviny času na stanovišti (15 min po přesunu).
 - 12) Lektor děti upozorní, že i v případě, že by splnili úkol před uplynutím časového fondu, zůstává celá skupina na stanovišti, dokud neuplyne časový limit a nebudou vyzváni k přesunutí na další stanoviště.
 - 13) Pokud nebude potřeba jeho asistence na jiném stanovišti, bude lektor hlavní část průběhu programu trávit na stanovišti č. 5 s přípravou nápojů, aby dohlížel na bezpečnou manipulaci s horkou vodou.
 - 14) Po absolvování stanovišť všemi skupinami svolá lektor všechny žáky na úvodní stanoviště.
 - 15) Sdělí žákům správné odpovědi a přidělí body.
 - 16) Přečte dětem dosaženou hodnotu dle počtu získaných bodů.

- 17) Lektor s žáky probere dojmy z absolvování programu, sdělí jim správné výsledky jednotlivých úkolů, zodpoví jejich dotazy a zopakuje, jaké poznatky jim daná stanoviště měly přinést, co se měly dozvědět a jak mohou dané informace využít v dalším životě.

POPIS JEDNOTLIVÝCH STANOVIŠŤ A NÁVOD NA PLNĚNÍ PRACOVNÍCH LISTŮ

Stanoviště č. 1 – Vyzkoušej si práci voňavkářů aneb poškádlí svůj čich

- Lokalizace:
 - o Na nádvoří naproti vchodu do statku (u výstavní síně)
- Úkol :
 - o žáci mají za úkol po čichu poznat jednotlivé bylinky
- Vybavení stanoviště:
 - o 2 stolky nebo lavičky – pro dva pětičlenné týmy jedné skupiny (skupina 10 dětí)
 - o 2 sady 5 vzorků bylinek v pořadí:
 1. vzorek = KOPR
 2. vzorek = LEVANDULE
 3. vzorek = BAZALKA
 4. vzorek = MEDUŇKA
 5. vzorek = MÁTA
- Průběh:
 - o po příchodu na stanoviště se realizační členové týmu postaví do řady a zavřou oči
 - o mluvčí přečte ostatním názvy bylinek, které budou přiřazovat k jednotlivým vzorkům
 - o vedoucí týmu dá postupně čichnout všem realizačním členům k jednotlivým připraveným rostlinkám
 - o podle jejich odpovědí vybere vedoucí týmu ke každému vzorku nejčastější nebo nejpravděpodobnější odpověď a nahlásí ji zapisovateli (mluvčímu), který spojí na pracovním listu číslo vzorku s písmenkem odpovědi
 - o u sporných bylinek provede vedoucí týmu opětovný test čichu u realizačního týmu
 - o mluvčí týmu přečte výsledek
 - o až budou mít úkol vyhodnocený obě části skupiny, porovnájí a zkonzultují mluvčí dosažené výsledky
 - o v případě rozdílu se budou snažit provést opětovné zkoušky čichu a společně za řízení vedoucích týmů dojít ke společnému shodnému výsledku

Pokyny **na pracovní list:**

Vyzkoušej si práci voňavkářů aneb pošádli svůj čich

Členové realizačního týmu – postavte se a zavřete oči

Mluvčí týmu – přečti ostatním názvy bylinek, které budou přiřazovat k jednotlivým vzorkům. Pak v průběhu plnění úkolu zapisuj výsledné tipy členů týmu, na kterých se dohodnou. Nakonec spoj jednotlivé vzorky s názvy bylinek na pracovním listu.

Vedoucí týmu – dej postupně čichnout všem realizačním členům týmu k jednotlivým bylinkám. Aby bylinky více voněly, promni je v dlani. U bylinek, kde si členové týmu nebudou jisti, zkoušku čichu opakuj.

1. vzorek	A	MÁTA
2. vzorek	B	LEVANDULE
3. vzorek	C	MEDUŇKA
4. vzorek	D	BAZALKA
5. vzorek	E	KOPR

Až budete mít úkol hotový, **mluvčí** osloví druhý tým ze skupiny a porovnáte si své výsledky.

Správné odpovědi si dozvíte na závěr programu.

Za každou správnou odpověď dostanete 1 bod.

Maximální počet 5 bodů

Stanoviště č. 2 – Staň se degustátorem a poznej, co dali do limonády aneb proveř svoje chuťové buňky

- Lokalizace:
 - o na terase
- Vybavení stanoviště:
 - o 2 stolky (pro jednu skupinu, složenou ze dvou týmů)
 - o Pro každou skupinu (složená ze dvou týmů) bude v restauraci zapůjčeno:
 - 2 x džbánek na přípravu nápoje
 - 2x lžička po zamíchání
 - 6x Hrníčky s cedníčkem a pokličkou
 - o Pro každou skupinu budou k dispozici 2 porce bylinek (pro každý tým 1 sada bylinek) – **bylinky budou opatřeny lístečky s názvy:**
 - Levandule - mimo sezónu lze nahradit sušenou
 - Máta - mimo sezónu lze nahradit sušenou
 - Meduňka - mimo sezónu lze nahradit sušenou
 - Skořice

- Okvětní plátky růže
- Pozn. nabídku bylinek lze obměňovat dle možností a nabídky na statku
- Úkol:
 - na základě ochutnávky poznej, co bylo použito za bylinky do limonády
- Průběh:
 - Realizační členové týmu se jsou dívat na rybičky z terasy
 - Vedoucí a mluvčí týmu připraví limonádu do připraveného džbánu z dvou bylin, které má k dispozici – pro lepší uvolnění aromatu bylinky promne a natrhá a limonádu chvíli intenzivně míchá
 - Vyndají sítko s bylinkami z hrníčků, aby nebyli vidět v hrníčkách části bylin
 - Vyzve členy realizačního týmu, aby šli limonádu ochutnat a dá jim prostor se společně dohodnout a tipovat, které bylinky jsou v ní obsažené
 - Mluvčí zapíše tipy realizačního týmu
 - Následně dá mluvčí ochutnat limonádu druhé části skupiny a opět realizační tým nechá hádat, které bylinky jsou v limonádě obsažené
 - Mluvčí postupně odprezentují a porovnájí výsledky tipů obou částí skupiny
 - Vedoucí skupiny následně odhalí správné složení limonád a za každou uhodnutou bylinku udělí své části týmu i druhému týmu bod
 - Mluvčí zapíše bodové zisky na pracovní list

Pokyny na pracovní list:

Staň se degustátorem a poznej, co dali do limonády aneb prověř svoje chuťové buňky

Realizačního členové týmu mají na začátku volno a jdou počítat rybičky v tůňce pod terasou.

Vedoucí týmu společně s mluvčím týmu se postaví zády k ostatním členům týmu a připraví jim ze dvou bylinek chutnou limonádku.

Které dvě bylinky do nápoje použijete, je čistě na vás. 😊

Aby se z bylinek lépe uvolňovala jejich chuť, trošku je natrhejte a rozemněte.

Vybrané bylinky vhodte do džbánu a chvíli intenzivně míchejte.

Sami ochutnejte, abyste věděli, že již nápoj dostal příchutí bylin.

Až budete s chutí spokojeni, nalijte ji přes sítko do připravených hrníčků. Sítko vyndejte a přikryjte pokličkou, aby ochutnávající členové týmu neviděli sceděné bylinky.

*Zavolejte zbylé členy týmu a proveďte ochutnávku limonády. **Přečtěte ostatním, z jakých bylinek jste vybírali.***

Realizační členové týmu budou hádat, které bylinky dali vaší limonádce chuť. Na výsledku se spolu mohou členové realizačního týmu domluvit.

Za každou uhodnutou bylinku bude mít váš tým 1 bod.

Proveďte ochutnávku s druhým týmem skupiny.

Za každou uhodnutou bylinku bude mít váš tým 1 bod.

Stanoviště č. 3 – Kouzelná moc bylinek aneb bylinky léčí

- Lokalizace:
 - o U zvířátek
- Vybavení stanoviště:
 - o K tomuto úkolu není potřeba žádné vybavení
 - o Děti pracují jen s pracovními listy a tužkou
- Úkol:
 - o Dešifruj název bylinky (jazykové přesmyčky)
 - o K jednotlivým názvům bylinek přiřaď jejich hlavní léčivý účinek
- Průběh:
 - o Pracuj s pracovním listem
 - o Nejdříve rozlušti název jednotlivých bylinek v jazykových přesmyčkách
 - o Urči nebo tipni hlavní léčebnou vlastnost ke každé bylince

Pokyny **na pracovní list:**

Kouzelná moc bylinek aneb bylinky léčí

Společně rozluštěte názvy bylinek

- 1 Ř A P I V O K
- 2 C I J E L O T R
- 3 K A D E Ň U M
- 4 M E N H Á K E Ř
- 5 T A M Á

Mluvčí týmu přepíše názvy bylinek k číslům níže a pak společně hledejte a spojte k nim jejich kouzelné léčivé vlastnosti.

1		A	pomáhá při léčbě kašle
2		B	na záněty, nachlazení, horečku i na trávení, hojí rány
3		C	čistí krev a pomáhá od alergií
4		D	zlepšuje trávení
5		E	zklidňuje mysl, zlepšuje spánek

Porovnejte si vyřešený úkol s druhou částí skupiny. Pokud se v některém bodě budete lišit, dohodněte se na společném výsledku.

Správné odpovědi se dozvíte na závěr programu. Za každý správně rozluštěný název získáte 1 bod. Za každé správné přiřazení získáte 1 bod.

- max počet získaných bodů 10

Stanoviště č. 4 – S bylinkami do kuchyně - staň se kulinářem aneb koukni, přivoň, ochutnej

- Lokalizace:
 - U velké židle u vchodu na statek a na lavičce u truhlářské dílny
- Úkol:
 - Poznat bylinky – podle vzhledu, chuti, vůni
 - Přiřadit bylinky k typickým pokrmům, ke kterým se používají
- Vybavení stanoviště:
 - Jedna sada vzorků na velké židli, druhá sada bylinek na lavičce u truhlářské dílny
 - Stanoviště bude vybaveno 2 sadami vzorků :
 1. Vzorek BAZALKA
 2. Vzorek ROZMARÝN
 3. Vzorek MAJORÁNKA
 4. Vzorek KOPR
 5. Vzorek OREGANO
- Průběh:
 - Žáci nejprve přiřadí jednotlivým vzorkům názvy bylin – na tomto úkolu pracují všichni společně a dohodnou se na výsledku. Pokud by nedošlo ke shodě, rozhodne vedoucí skupiny.
 - Mluvčí skupiny spojí na pracovním listu název bylinky s číslem vzorku.
 - V další fázi úkolu připojí určené bylinky k pokrmům, ke kterým se typicky daná bylinka používá
 - Správný výsledek se dozví na závěr programu, za každou správnou odpověď dostanou jeden bod
 - mozzarella s rajčaty (BAZALKA)
 - maso na gril (ROZMARÝN)
 - bramborová polévka nebo bramboráky (MAJORÁNKA)
 - koprová omáčka (KOPR)
 - pizza OREGANO (DOBROMYSL)

Pokyny na pracovní list:

S bylinkami do kuchyně - staň se kulinářem aneb koukni, přivoň, ochutnej

Společně určete a přiřadíte k jednotlivým vzorkům názvy bylinek.

Pokud by nedošlo ke shodě, rozhodne **vedoucí týmu**.

Mluvčí týmu spojí na pracovním listu název bylinky s číslem vzorku.

1. vzorek	OREGANO
2. vzorek	KOPR
3. vzorek	BAZALKA
4. vzorek	ROZMARÝN
5. vzorek	MAJORÁNKA

Mluvčí týmu vypíše správné názvy bylinek k číslům vzorku.

Společně vymyslete, kterým jídlům dávají tyto bylinky svou nezaměnitelnou chuť a spojte je.

1.	BRAMBOROVÁ POLÉVKA NEBO BRAMBORÁKY
2.	MASO NA GRIL
3.	MOZZARELLA S RAJČATY (CAPRESE)
4.	PIZZA
5.	KOPROVÁ OMÁČKA

Správný výsledek se dozvíte na konci programu. Za každou správně určenou bylinku odpověď dostanete 1 bod.

Za každou správně přiřazenou bylinku k pokrmu získáte 1 bod.

Porovnejte si vyřešený úkol s druhou částí skupiny. Pokud se v některém bodě budete lišit, dohodněte se na společném výsledku.

- max počet získaných bodů 10

Stanoviště č. 5 - Staň se lékárníkem nebo babkou bylinkářkou

- Lokalizace:
 - o pod stodolou
- Úkol:
 - o dle zkušeností z předchozího stanoviště č. 3 nebo s pomocí nápovědy na pracovním listu – uvař pacientovi ten neúčinnější čaj na jednotlivé neduhy
- Vybavení stanoviště:
 - o stoleček
 - o varná konvice

- hrníčky se sítky a pokličkou (alespoň 2 – do každé části skupiny jeden)
- bylinky: v sezóně čerstvé, mimo sezónu nebo pokud nejsou čerstvé, lze nahradit sušenými
 - jitrocel
 - heřmánek
 - máta
 - meduňka
 - kopřiva
- Průběh:
 - Mluvčí přečte zadání - příběh na pracovním listu – definován neduh, zdravotní potíže
 - Uvařené čaje nechte louhovat 10 min a mezitím se pobavte s druhou skupinou, co jste použili za bylinky
 - Čaje si vzájemně ochutnejte a pobavte se o tom, zda tam jednotlivé bylinky cítíte

Pokyny **na pracovní list:**

Staň se lékárníkem nebo babkou bylinkářkou

Mluvčí týmu – přečti ostatní členům týmu váš příběh.

Společně se domluvte, na který neduh, nemoc nebo potíže budete hledat bylinkový lék a mluvčí to napíše do pracovního listu.

*Vyberte z nabídnutých bylinek 2 nejvhodnější bylinky a **realizační členové týmu** z nich uvaří lahodný čaj.*

Nápověda: meduňka jest na stres, nervy, klidný spánek, utiší i žaludek, jitrocel zas platí na kašel a heřmánek zklidní zánět, žaludek a i ten spánek, máta léčí trávení a užiješ ji i při nachlazení, kopřiva zas čistí krev, tak to nikdo nepopleť. 😊

Uvařené čaje nechte louhovat 10 min a mezitím se pobavte s druhou skupinou, co jste použili za bylinky.

Čaje si vzájemně ochutnejte a pobavte se o tom, zda tam jednotlivé bylinky cítíte.

Za každý správně definovaný neduh dostanete 1 bod. Za každou správně použitou bylinku získáte 1 bod.

- maximální počet bodů 4

Váš příběh

Skupina 1 – Slečna Blaženka nestihla toho dne autobus, protože se jí protáhla schůzka z trenérem tenisu a musela jít domů pěšky...naštěstí ji pan trenér doprovázel a v dešti to byla opravdová romantika, a tak si ani nevšimla, že je jí velká zima a celá prochladla – druhý den měla zvýšenou teplotu, byla jí zima, bolelo jí v krku a dostala kašel...které bylinky jí pomůžou dostat se zpět do formy, aby mohla na další rande, tedy pardón...na trénink?

Skupina 2 – Žák 5.C Jenda Vomáčka měl ten den velikánský hlad, protože si doma zapomněl svačinu a už už se mu sbíhali sliny, když si představil, že dnes nemusí do školní jídelny, ale jde na oběd k babičce. Babička zrovna uvařila k obědu svíčkovou a jako zákusek připravila speciálně pro Jenička dort s máslovým krémem, jahodovou polevou a kupou šlehačky. Jenda se vrhl na porci svíčkové se šesti knedlíky, jako by týden nejedl a protože byla výborná jako vždycky, ještě si dva knedlíky přidal. Už by se byl býval odvalil nacpaný na gauč, když v tom babička přinesla poctivý kus dortíku, který měl Jenda tak rád. Jenda ho do sebe nasoukal, a to neměl dělat...za chvíli už ho bolelo břicho a veškerý požitek z jídla byl ten tam a Jenda z toho všeho byl úplně na nervy...co byste Jendovi uvařili za čajík, aby se jemu i jeho zažívání ulevilo?

Skupina 3 – Maminka měla těžký den, do práce přiběhla pozdě, protože s dětmi zaspali a Maruška nemohla najít pytlík s tělocvikem, v práci ji vynadal šéf, že nemá hotové úkoly a když přišla domů, zjistila, že František dostal 4 z diktátu, Maruška má poznámku za vyrušování při hodině a jejich chlupaté zlatíčko – pejsek Puňta rozkousal tatínkovo pantofle...ještě ke všemu došlo pivo v lednici. To byl zase večer hukot...a po tom všem má klidně usnout? Maminku do toho ještě zlobilo trávení. Pomůžete mamince uvařit čaj, který ji uklidní mysl, dopřeje pěkné sny a uklidní rozbouřený žaludek i po tak náročném dni?

Skupina 4 – Je jaro, příroda se pomalu probouzí a s ní se rozbíhá i pylová sezóna. Alergikovi Jardovi se spouští rýma, pšiká, otékají mu oči a nejradši by pod peřinu skočil. Ale to by znamenalo, že nebude moct na sraz youtuberů do Brna, kam se tak těšil. Je z toho úplně na nervy. Tak to ne, přece se té přírodě tak snadno nevzdá. A když už boj, tak cestou očistnou a na přírodu použije přírodu. Poradíte Jardovi a uvaříte mu čaj, který mu uklidní nervy, vyčistí krev a při dlouhodobějším pití mu postupně může ulevit i od alergií?

Skupina 5 – Adélka si dostala k narozeninám luxusní střívičky na podpatku a už se nemohla dočkat, až se v nich předvede. Hrdě si je obula a ještě hrději vykročila do ulice a ve chvíli, kdy už se cítila jako filmová hvězda, se jí najednou nečekaně a zákeřně podpatek zvrkl a Adélka se zcela nepodobně filmové hvězdě, jak široká tak dlouhá rozplácla na chodník. Když se za pomoci chichotajících se kamarádek sesbírala z chodníku, všimla si, že má nejen zlomený ten zatracený podpatek, ale také pořádně odřená kolena. Je neděle a v lékárně mají zavřeno. Uvaříte Adélce nějaký čaj, kterým by se mohla uklidnit svou pošramocenou dušičku a zároveň čajík na obklady, které by zklidnily její rozbitá kolena?

VÝSLEDKY JEDNOTLIVÝCH ÚKOLŮ

Stanoviště č. 1 – Vyzkoušej si práci voňavkářů aneb poškádlí svůj čich

1. vzorek = KOPR
2. vzorek = LEVANDULE
3. vzorek = BAZALKA
4. vzorek = MEDUŇKA
5. vzorek = MÁTA

Stanoviště č. 2 – Staň se degustátorem a poznej, co dali do limonády aneb proveř svoje chuťové buňky

Správné výsledky si vyhodnotili jednotlivé skupiny rovnou sami – a započítali si bodový zisk

Stanoviště č. 3 – Kouzelná moc bylinek aneb bylinky léčí

Přesmyčky:

- 1 Ř A P I V O K
- 2 C I J E L O T R
- 3 K A D E Ň U M
- 4 M E N H Á K E Ř
- 5 T A M Á

1	KOPŘIVA	C	čistí krev a pomáhá od alergií
2	JITROCEL	A	pomáhá při léčbě kašle
3	MEDUŇKA	E	zklidňuje mysl, zlepšuje spánek
4	HEŘMÁNEK	B	na záněty, nachlazení, horečku i na trávení, hojí rány
5	MÁTA	D	zlepšuje trávení

Stanoviště č. 4 – S bylinkami do kuchyně - staň se kulinářem aneb koukni, přivoň, ochutnej

1.	vzorek	BAZALKA	mozzarella s rajčaty
2.	vzorek	ROZMARÝN	maso na gril
3.	vzorek	MAJORÁNKA	bramborová polévka nebo bramboráky
4.	vzorek	KOPR	koprová omáčka
5.	vzorek	OREGANO	pizza

Stanoviště č. 5 – Staň se lékárníkem nebo babkou bylinkářkou

Skupina 1 – nachlazení, kašel	- jitrocel, heřmánek, máta
Skupina 2 – trávení, nervy	- máta, meduňka, heřmánek
Skupina 3 – nervy, trávení	- meduňka, máta, heřmánek
Skupina 4 – alergie, čištění krve, nervy	- kopřiva, meduňka
Skupina 5 – nervy a obklady na rány	- meduňka a heřmánek

HODNOCENÍ VÝSLEDKU BODOVÉHO ZISKU TÝMŮ

0 – 15 bodů	bylinkářský začátečník
16 – 26 bodů	bylinkářský učeň
27 a více bodů	babka bylinkářka

Základní informace na **pracovní list**:

Vedoucí týmu

- vedoucí řídí celý tým – dohlíží na zapojení všech ostatních členů, organizuje v případě potřeby práci týmu, vyhodnocuje výsledky
- v případě nejasnosti řešení mezi realizačními členy týmu rozhodne o konečném výsledku

